

HelseOmsorg21-rådet, referat møte 1/2025

Dato

Mandag 24. februar 2025
KL. 10 - 15

Sted

Forskningsrådets lokaler
Drammensveien 288

Til stede

Per Morten Sandset, Universitetet i Oslo
Arild Kristensen, Norwegian Smart Care Cluster
Bjørn Egil Vikse, Helse Vest
Esperanza Diaz, Universitetet i Bergen
Guri Rørtveit, Folkehelseinstituttet
Leif Rune Skymoen, Legemiddelindustriforeningen
Magne Nicolaisen, Tromsø kommune
Marte Kvittum Tangen, Norsk forening for allmennmedisin
Pia Cecilie Bing-Jonsson, Universitetet i Sørøst-Norge, fra sak 7/1/2025
Øivind Enger, Sarsia

Observatører:

Hjørdis Møller Sandborg, HOD
Nils Olav Refsdal, HOD, digitalt deler av møtet
Anne-Stine Bergquist Røberg, HOD, deler av møtet
Helen Brandstorp, Hdir, digitalt, deler av møtet

Forfall

Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen
Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon
Mari Trommald, Kommunesektorens organisasjon
Per Olav Østbyhaug, St. Olavs hospital
Tarje Bjørgum, Abelia
Toril Hernes, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

**Til stede fra
Sekretariatet/
Forskningsrådet**

Henrietta Blankson, spesialrådgiver
Tine Thorbjørnsen, spesialrådgiver
Didrik Villard, rådgiver
Karianne Solaas, spesialrådgiver, digitalt på deler av møtet
Ole Johan Borge, avdelingsdirektør

Sak 1/1/25

Vedtak

Godkjenning av innkalling og saksliste*Innkalling og saksliste godkjennes.***Sak 2/1/25**

Vedtak

Spørsmål om habilitet

Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte. Det er flere av rådsmedlemmene som har særinteresser knyttet til saker på agendaen, men ikke i en form som medfører inhabilitet.

*Det er ikke knyttet inhabilitet til sakene på rådsmøtet.***Sak 3/1/25**

Vedtak

Godkjenning av referat fra møtet 4/2024

Ingen endringsmeldinger ble meldt inn til referatet.

*Referatet godkjennes.***Sak 4/1/25**

Vedtak

Orienteringer

Det ble orientert om følgende:

- Høringsinnspill ferdigstilt etter siste rådsmøte. Disse er publisert på nettsiden til HO21.
- HelseOmsorg21-monitor har opprettet en LinkedIn profil og det oppfordres til å følge denne, [HelseOmsorg21-monitor: Oversikt | LinkedIn](#)
- Livsvitenskapskonferansen. Flere rådsmedlemmer deltok. Konferansen er en viktig møteplass på tvers av sektorer.
- Helse- og omsorgsdepartementet orienterte om områdegjennomgangen av de helserelaterte ytelsene i folketrygden som Oslo Economics gjør på oppdrag fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Finansdepartementet. Rapporten skal etter planen leveres 20. juni 2025.

*Tas til orientering.***Sak 5/1/25****HelseOmsorg21-rådets årsrapport for 2024**

Årsrapporten ble lagt frem for eventuelle kommentarer og godkjenning. Den nye formen på rapporten ble godt mottatt. Rapporten legges ut på nettsiden til HO21 og sendes også til aktuelle departement sammen med arbeidet rådet har gjort for å aktualisere hovedbudskapet for HelseOmsorg21.

Vedtak	<i>Årsrapporten godkjennes</i>
Sak 6/1/25	Oversikt meldinger og strategier Oversikten over eksisterende, kjente og planlagte meldinger, NOU-er og strategier ble gjennomgått. Det ble foreslått å inkludere revidert statsbudsjett på listen. Rådsmedlemmene ble oppfordret til å gi sekretariatet beskjed om eventuelle andre relevante meldinger og strategier de blir kjent med. Meldinger blir gjerne lagt frem før påske slik at de kan behandles i høstsesjonen, og både Prioriteringsmedlingen og Systemmeldingen er forventet å komme før påske. Rådsmedlemmer vil bli bedt om innspill på e-post. <i>Oversikten oppdateres med innspillene som kom på møtet.</i>
Vedtak	
Sak 7/1/25	Rådets kommunikasjonsplan inkludert LinkedIn strategi Kommunikasjonsplanen ble lagt frem for godkjenning. Noen setninger i planen vil bli justert for bedre å tydeliggjøre rådets roller. Rådet var enige om at det bør innta en ekspertrolle og i mindre grad påvirke politikk direkte. Rådet bør også ha en rolle i å sette agendaen. Det ble klargjort at alle medlemmer kan representere rådet, selv om rådslederen vanligvis vil ta hovedrollen. Det ble ikke fastsatt et måltall for hvor ofte rådet skal publisere saker på LinkedIn, siden dette avhenger av aktuelle saker. Det ble understreket at innholdsproduksjonen er avhengig av innspill fra rådsmedlemmene til sekretariatet. <i>Rådet gir sin tilslutning til Kommunikasjonsplanen og LinkedIn arbeidet i tråd med diskusjonene på møtet.</i>
Vedtak	
Sak 8/1/25	Bedre tilgang til og økt bruk av helsedata Rådet diskuterte det videre arbeidet med flaskehalser. Det ble påpekt at dette er kompliserte problemstillinger og at FHI jobber strukturert for å redusere de flaskehalsene som er innenfor deres kontroll og ansvarsområde. Rådets rolle ble diskutert, og det ble fremhevet at rådet bør operere på et strategisk nivå, støtte prosesser som bidrar til forenkling og fungere som en medspiller og bidra til god kommunikasjon og informasjonsflyt om helsedata. Det ble foreslått å opprette en arbeidsgruppe med ambisjon om at et tettere samarbeid gjør det mulig å spille på felles styrker for å bidra til fremdrift i arbeidet med mer effektiv tilgang til helsedata. Et mandat for arbeidsgruppen vil bli utarbeidet. Andre emner som ble diskutert inkluderte dataminimering, strukturering av data, deling av data fra journaler, fastlegenes EPJ

journaler og kommunale EPJ-journaler, integrering av data fra skolehelsetjeneste, helsestasjoner og tannhelse, i tillegg til samarbeid mellom regioner og i Norden for å forbedre forskningen.

Det er i statsbudsjettet for 2025 bevilget 5 millioner kroner til FHI og 5 millioner kroner til UoH-sektoren for oppbygging av en nasjonal infrastruktur med basis i allerede eksisterende analyserom (TSD, HUNT Cloud, SAFE). Gard Thomassen, UiO, orienterte om Kunnskapsdepartementets forespørsel til UiO, NTNU og UiB angående styringsstrukturen for denne infrastrukturen (NORTRE). Presentasjonen er vedlagt referatet. Det antas at noen i HODs styringslinje vil være med i styringen og også at det er aktuelt å ha med FHI.

Det ble påpekt at det er veldig lite eksternfinansiering for å finansiere infrastrukturen og at man er avhengig av brukerbetaling. Brukerbetaling er et viktig prinsipp for å holde infrastruktur relevant og bærekraftig på sikt.

Fristen for NORTRE til å svare departementets på hvordan de vil løse oppdraget er 17. mars. 2025.

Rådet ber sekretariatet om å følge opp saken i tråd med diskusjonene i møtet.

Vedtak

Esperanza Diaz, Bjørn Egil Vikse og en fra henholdsvis LMI og KS med spesialkompetanse på helsedata vil delta i arbeidsgruppen for dialog med FHI.

Sak 9/1/25

Revisjon av HO21-strategien og rådets handlingsplan

HO21-strategien og rådets handlingsplan ble lagt fram for rådet etter arbeid fra to arbeidsgrupper.

Rådet ga sin tilslutning til strategien uten kommentarer. I handlingsplanen ble det ønsket en endring i budskapet om innkjøpskompetanse.

Man ønsker også noen flere tiltak under grensesprengende forskning og internasjonalisering. Formulering av tiltak vil blir godkjent av rådsleder i etterkant av møtet.

Vedtak

Rådet sluttet seg til revisjonen av HO21-strategiens utfordringsbilde og rådets handlingsplan.

Sak 10/1/25

Status eksportsatsing og nytt akselerator program

Innovasjon Norge (IN) har fått ansvar for eksportsatsingen som er et av tiltakene i Veikart for helsenæring. IN har også fått tildelt fire mill.

kroner fra HOD for første gang til et akseleratorprogram for bedrifter i helsenæringen.

Tone Varslot Stave, IN, ga en oversikt over hvordan man har valgt å jobbe med satsingen. IN har fått i oppdrag å jobbe med syv av de 15 punktene i regjeringens tiltak for å øke helsenæringens eksport. Det er identifisert et «landslag» med bedrifter som eksporterer betydelig i dag og bedrifter som har noe eksport med ambisjoner om eksportvekst. IN fikk 20 mill. kr i 2024 for arbeidet med eksportsatsing. Denne bevilgningen er tatt ned til 16 mill. kr i 2025. Det vil ha mindre virkning for arbeidet i 2025, men aktiviteter må tas ned om ikke bevilgningen økes igjen i 2026 og 2027.

Hilde Færevik, IN, informerte om hvordan de jobber for at akseleratorprogrammet skal utfylle de øvrige virkemidlene hos IN, Forskningsrådet og Helsedirektoratet. Oppdraget gir føringer på at man skal jobbe med personellbesparende teknologier. Med begrensede midler vil de velge å fokusere på spesialisthelsetjenesten i første omgang.

På spørsmål om hvordan små bedrifter får hjelp til eksport, ble det understreket at eksportsatsingen er en liten del av INs aktiviteter. Det ble også opplyst at klyngene jobber godt parallelt med IN for bedriftene og deres muligheter for eksport. Rådet understreket at de store eksportørene er legemiddelbedrifter og et lite mindretall av bedrifter utgjør majoriteten av eksporten i dag. Til akseleratorprogrammet ble det kommentert at beredskap vil være viktig fremover gitt den geopolitiske situasjonen. Det ble stilt spørsmål ved at spesialisthelsetjenesten skal prioriteres og om behov for å ivareta gevinstrealisering av tiltakene.

Vedtak

Rådet tar saken til orientering og ber Innovasjon Norge ta innspillene fra rådet med seg i det videre arbeidet.

Sak 11/1/25

Bærekraft på legekontoret

Stefan Hjørleifsson, UiB, Linn Getz, NTNU og rådsmedlem Marte Kvittum Tangen presenterte prosjektet «Bærekraft på legekontoret».

Det haster å sikre bærekraften i helsetjenestene. Det er blant annet et forventningsgap som må håndteres både i helseforetakene og i primærhelsetjenesten. Det ble påpekt at språket som brukes er viktig, da det farger virkelighetsoppfatningen. Bærekraftsmålet om helse må kobles med andre bærekraftsmål.

Andre momenter som ble tatt opp i diskusjonen var ventetidsløftet og behovet for å se bakover i kjeden (hvem er pasientene, hvorfor er de satt på venteliste?), manglende prioriteringsmekanismer i primærhelsetjenestene, utfordringer knyttet til en presset kommuneøkonomi, manglende verktøy for å måle effekten av helsehjelpen, ensomhet som en stor samfunnsutfordring, viktigheten av å rigge samfunnet slik at helsetjenestebehovet reduseres, og

behovet for at fremtidens helsepersonell blir introdusert til problemstillinger rundet bærekraft allerede under utdanningen.

Vedtak

Rådet tar saken til orientering og ber prosjektledelsen ta innspillene fra rådet med seg i det videre arbeidet.

Sak 12/1/25**Kommunenenes samarbeidsarena for forskning**

Monica Fossnes Petersson fra KS orienterte om status for Kommunenenes samarbeidsarena for forskning (KSF). Presentasjonen til Petersson er vedlagt referatet.

KS planlegger å etablere KSF-strukturen over hele landet. Midlene bevilget gjennom statsbudsjettet skal brukes til å finansiere en prosjektkoordinator i hver av de syv regionene som KSF vil etablere.

Rådet understreket at forskningskompetansen finnes i UoH-sektoren og at KSF må samarbeide tett med denne sektoren for å nå sine mål. Rådet uttrykte bekymring for samarbeidet med UoH-sektoren på dette stadium av prosessen og foreslo at det burde fasiliteres møter med UoH-sektoren også på regionalt KSF-nivå. Det er i tillegg behov for å tenke bredere enn helse for bærekraftig forskning (mer enn helsefakultetene). Både Forskningsinstituttene fellesarena (FFA) og UoH-sektoren er utfordret av KS på hvordan de kan spille en rolle i de regionale klyngene.

Det ble videre understreket at det er viktig at KSF og helsefellesskapene er kompletterende og ikke konkurrerende.

For å få kunnskap om effektene av strukturen og forskningen vil det komme en evaluering etter hvert.

Vedtak

Rådet tar saken til orientering og ber KS ta med seg innspillene i utviklingen av KSF.

Sak 13/1/25**Aktiviteter 2025**

Deltagelse på Arendalsuka ble diskutert. Rådet sluttet seg til forslaget om å knytte arrangementet til prioritering og Prioriteringsmeldingen.

Rådet ba om at tematikk knyttet til den geopolitiske situasjonen og konsekvenser for blant annet forskning, internasjonalt samarbeid, WHO og forsyningssikkerhet, tas opp på neste rådsmøte.

Aktivitetsplanen som var vedlagt saken, vil oppdateres etter hvert som aktiviteter gjennomføres.

Vedtak *Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med diskusjonen på møtet.*

Pia Cecilie Bing-Jonsson, Leif Rune Skymoen og Bjørn Egil Vikse deltar i planleggingsgruppen for arrangementet på Arendalsuka

Sak 14/1/25**Eventuelt**

Ingen saker ble meldt inn til eventuelt

Vedtak

Intet.

Sak 15/1/25**Evaluerings av møtet**

Vedtak

Intet.